

Rapport

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, tot op het moment dat hij zich tot de Nationale ombudsman wendde, geen aangifte heeft opgenomen van oplichting en/of valsheid in geschrift.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker was tot medio 1999 eigenaar van een vijftal woningen in Amsterdam. Deze woningen zijn verkocht, en verbouwd door de nieuwe eigenaren. Na 33 maanden van verbouwing hebben deze eigenaren verzoeker voor de rechter gedaagd wegens gestelde gebreken aan de woningen. Verzoeker is veroordeeld tot betaling van een groot geldbedrag dat verzoeker ook heeft voldaan. In 2007 kwam verzoeker erachter dat een aantal woningen met flinke winst verkocht was terwijl de eigenaren, volgens verzoeker, nooit de gebreken hadden aangepast waarvoor verzoeker was veroordeeld. Verzoeker voelde zich daardoor opgelicht. Naar aanleiding daarvan wilde verzoeker op 13 februari 2007 aangifte doen van oplichting. Het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland weigerde deze aangifte op te nemen.
2. Op 15 februari 2007 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland. In zijn klachtbrief schreef verzoeker slechts dat hij aangifte wenste te doen tegen de vereniging van eigenaren en/of de eigenaren van de vijf betrokken appartementen.
3. Op 27 februari 2007 vond er in het kader van de klachtbehandeling een bemiddelingsgesprek plaats tussen verzoeker en een met naam genoemde ambtenaar van het betrokken politiekorps. Naar aanleiding van dit gesprek werd overeengekomen dat deze politieambtenaar de zaak zou voorleggen en bespreken met een parketsecretaris van Justitie.
4. Op 14 maart 2007 liet de betrokken politieambtenaar verzoeker weten dat er inmiddels overleg had plaatsgevonden tussen hem en een parketsecretaris. De conclusie was dat er volgens deze parketsecretaris geen sprake was van een strafbaar feit en dat er om die reden geen aangifte kon worden gedaan. Het betrof een civiele zaak en de kwestie viel niet onder het Wetboek van Strafrecht.
5. Op 26 maart 2007 vond er een gesprek plaats tussen verzoeker en de klachtbehandelaar van het betrokken politiekorps. Verzoeker gaf daarbij aan dat hij zeer ontstemd was over het feit dat hij nergens zijn recht meer kon halen en dat hij zich aan alle kanten in de steek gelaten voelde. De klachtbehandelaar liet verzoeker weten dat de politie weinig voor hem kon betekenen, aangezien ook in de optiek van deze klachtbehandelaar

het een civiele zaak betrof.

6. Verzoeker verzocht de politie wederom op 12 april 2007 schriftelijk om alsnog proces-verbaal van aangifte op te nemen tegen de vereniging van eigenaren c.q. de eigenaren van de vijf appartementen.

7. Op 16 april 2007 vond er opnieuw een gesprek plaats tussen verzoeker en de klachtbehandelaar. Verzoeker liet weten alsnog aangifte te willen doen, omdat er volgens hem wel degelijk sprake was van oplichting.

8. Op 4 juli 2007 werd de hoorzitting voor de Commissie voor Politieklachten Amsterdam-Amstelland (hierna: de commissie) gehouden naar aanleiding van de klacht van verzoeker. De commissie overwoog dat uit de politierapportage bleek dat de beslissing om de aangifte van verzoeker te weigeren was genomen door een parketsecretaris. Ingevolge de klachtenregeling achtte de commissie zich niet bevoegd over het optreden van andere personen of instanties te oordelen dan de politie Amsterdam-Amstelland. De commissie liet zich dan ook niet over deze klacht uit en wees erop dat verzoeker zich via een beklagprocedure tot het gerechtshof kon wenden.

9. Op 14 augustus 2007 oordeelde de korpsbeheerder dat de klacht van verzoeker ongegrond was.

10. Op 27 augustus 2007 wendde verzoeker zich tot de Nationale ombudsman.

Bevindingen

1. Op 13 februari 2007 heeft de politie een mutatie gemaakt van het feit dat verzoeker aangifte wilde doen van oplichting. In deze mutatie staat vermeld dat is besloten om geen aangifte op te nemen na overleg met een inspecteur van politie.

2. Op 3 april 2007 is de hierboven genoemde mutatie aangevuld met, voor zover hier van belang, de mededeling dat verzoeker inmiddels een klacht had ingediend bij het betrokken politiekorps en dat er een bemiddelingsgesprek had plaatsgevonden. In de aanvulling staat tevens vermeld dat het voorval is besproken met twee met naam genoemde parketsecretarissen en dat beiden hadden aangegeven dat er geen aangifte kon worden opgenomen omdat er volgens hen geen sprake was van een strafbaar feit.

3. De korpsbeheerder schreef in een reactie van 1 april 2008 aan de Nationale ombudsman dat hij van mening was dat op voorhand kon worden vastgesteld dat in dit geval geen sprake was van valsheid in geschrift als bedoeld in artikel 225 van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder 1.1.) dan wel oplichting als bedoeld in artikel 326 van het Wetboek van Strafrecht (zie Achtergrond, onder 1.2.). De politie had de zaak voorgelegd aan twee politieparketsecretarissen en geen nader onderzoek gedaan naar de

feiten. Deze parketsecretarissen hadden eveneens de conclusie getrokken dat van een strafbaar feit geen sprake was. De korpsbeheerder was van mening dat op voorhand aangenomen kon worden dat de door verzoeker aangegeven feitelijkheden niet als oplichting of valsheid in geschrift konden worden gekwalificeerd en dat de beslissing om geen aangifte op te nemen daarom niet onbehoorlijk was.

Beoordeling

4. Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

5. Artikel 161 van het Wetboek van Strafvordering (Sv) geeft een ieder die kennis draagt van een strafbaar feit de bevoegdheid daarvan aangifte te doen (zie Achtergrond, onder 2.1.) Op grond van artikel 163 Sv zijn opsporingsambtenaren in beginsel verplicht om een aangifte van een strafbaar feit op te nemen (zie Achtergrond, onder 2.2.). Deze plicht tot het opnemen van de aangifte staat los van de vraag of aan die aangifte verder vervolgd zal worden gegeven. Twijfel bij de betrokken opsporingsambtenaar over de vraag of al dan niet sprake is van een strafbaar feit mag er niet aan in de weg staan, dat hij gevolg geeft aan zijn wettelijke plicht tot het opnemen van een aangifte. In het geval van dergelijke twijfel dient hij het over te laten aan de officier van justitie om ter zake een standpunt te bepalen en dat kenbaar te maken aan de persoon die aangifte deed. Pas dan staat voor betrokkene, in het geval van een besluit tot niet-vervolgung, de mogelijkheid open van beklag bij het gerechtshof, ingevolge artikel 12 Sv (zie Achtergrond, onder 2.3.).

Een uitzondering op de plicht om een aangifte op te nemen kan alleen worden aangenomen in het geval dat al op voorhand, zonder enig verder onderzoek, en zonder de minste twijfel, kan worden vastgesteld dat de gedraging of gebeurtenis die ter kennis van de politie wordt gebracht niet is te kwalificeren als een strafbaar feit.

6. Verzoeker heeft het betrokken politiekorps in ieder geval twee keer schriftelijk, namelijk op 15 februari 2007 en 12 april 2007, verzocht om aangifte op te nemen van oplichting c.q. valsheid in geschrift. De politie heeft vervolgens naar aanleiding van dit verzoek overleg gevoerd met twee politieparketsecretarissen. Een politieparketsecretaris is een politiefunctionaris en tevens aangesteld als onbezoldigd ambtenaar van het parket, die is opgeleid tot het niveau van parketsecretaris. Na dit overleg werd geconcludeerd dat er sprake was van een civielrechtelijk conflict en op grond daarvan werd besloten om geen aangifte op te nemen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat reeds uit het feit dat overleg nodig was met twee politieparketsecretarissen, blijkt dat zich niet de situatie voordeed dat zonder enig verder onderzoek en zonder de minste twijfel kon worden vastgesteld dat er geen sprake was van een strafbaar feit. De politie had derhalve de aangifte moeten opnemen.

Het standpunt van de politie dat het om een civielrechtelijk conflict zou gaan, ontslaat naar het oordeel van de Nationale ombudsman een politieambtenaar in beginsel niet van het voldoen aan de plicht om een aangifte op te nemen. Ook wanneer er vrijwel zeker sprake is van een civielrechtelijk conflict, bestaat er namelijk de mogelijkheid dat er achteraf (ook) sprake is van een strafbaar feit. De Nationale ombudsman is van oordeel dat door het vooraf consulteren van twee politieparketsecretarissen niet de juiste procedure is gevolgd. De procedure had aldus moeten zijn dat na het opnemen van de aangifte deze aan het parket had moeten worden voorgelegd teneinde een beslissing over vervolging te kunnen nemen. Indien het parket vervolgens had besloten niet te vervolgen had verzoeker daartegen beklag kunnen indienen bij het gerechtshof ingevolge artikel 12 Sv (zie Achtergrond onder 2.3.). Door het weigeren om aangifte op te nemen, heeft de politie gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Slotbeschouwing

Verzoeker is door de rechter veroordeeld om vanwege gebreken aan vijf woningen die hij had verkocht een groot geldbedrag te betalen aan de kopers. Later heeft hij gemerkt dat die woningen door deze kopers met flinke winst doorverkocht zijn, terwijl de gebreken waarvoor hij moest betalen niet hersteld zijn.

Verzoeker meent dat in dit handelen oplichting en/of valsheid in geschrift besloten ligt, doch zijn aangifte is door de politie niet opgenomen. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het in deze situatie niet opnemen van de aangifte niet juist is, omdat verzoeker daardoor zijn processuele kansen niet kan benutten. Op zich moet daarom de aangifte alsnog opgenomen worden.

De aanbeveling dat alsnog aangifte moet worden opgenomen zou bij verzoeker echter de verwachting kunnen wekken dat hij langs die weg alsnog een ingang zou kunnen vinden om met een redelijke kans op succes de personen waarvan hij vindt dat die onjuist gehandeld hebben in rechte aan te spreken. De Nationale ombudsman wil deze verwachting echter tegenspreken. Hoewel hij op dit punt geen bindende beslissing kan nemen, lijkt het hem heel onwaarschijnlijk dat in het feitencomplex zoals zich dat heeft voorgedaan een basis ligt voor een strafvervolging. Verzoeker voelt zich door de gang van zaken wellicht bedrogen, dat betekent nog niet dat strafbaar handelen in de vorm van oplichting en/of valsheid in geschrift bewezen zal kunnen worden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland te Amsterdam, is gegrond wegens schending van het beginsel van

fair play.

Aanbeveling

Gelet op artikel 163 lid 2 en lid 3 Sv (zie Achtergrond, onder 2.2.) wordt de korpsbeheerder in overweging gegeven alsnog de aangifte van verzoeker van oplichting c.q. valsheid in geschrift te doen opnemen.

Onderzoek

Op 30 augustus 2007 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer R. te Amsterdam, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland te Amsterdam.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Amsterdam over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Beiden maakten van die gelegenheid gebruik.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Verzoeker gaf daarop een reactie. Deze reactie gaf geen aanleiding het verslag van bevindingen te wijzigen. De korpsbeheerder gaf geen reactie binnen de gestelde termijn.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Klachtenregistratieformulier van verzoeker voor de politie van 15 februari 2007.

Advies van de klachtencommissie van 4 juli 2007.

De beslissing van de beheerder van het regionale politiekorps Amsterdam-Amstelland van 14 augustus 2007 op de klacht van verzoeker.

Klachtbrief met bijlagen van verzoeker aan de Nationale ombudsman van 27 augustus 2007.

Klachtdossier ontvangen op 24 oktober 2007 van de politie met bijlagen, waaronder brieven van de klachtbehandelaar van het betrokken politiekorps van 26 maart 2007 en 16 april 2007 gericht aan de klachtencommissie en een brief van 24 mei 2007 van een politieambtenaar gericht aan de klachtencommissie.

De openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 31 januari 2008.

Standpunt van de korpsbeheerder van 1 april 2008 met bijlagen, waaronder mutaties van 13 februari 2007 en 3 april 2007 en een brief van 14 maart 2007 van een politieambtenaar gericht aan verzoeker.

Reactie van verzoeker van 20 april 2008 op het standpunt van de korpsbeheerder.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Wetboek van Strafrecht

1.1. Artikel 225

"1. Hij die een geschrift dat bestemd is om tot bewijs van enig feit te dienen, valselijk opmaakt of vervalst, met het oogmerk om het als echt en onvervalst te gebruiken of door anderen te doen gebruiken, wordt als schuldig aan valsheid in geschrift gestraft, met een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren of geldboete van de vijfde categorie.

2. Met dezelfde straf wordt gestraft hij die opzettelijk gebruik maakt van het valse of vervalste geschrift als ware het echt en onvervalst dan wel opzettelijk zodanig geschrift aflevert of voorhanden heeft, terwijl hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat dit geschrift bestemd is voor zodanig gebruik.

3. (...)."

1.2. Artikel 326

"Hij die, met het oogmerk om zich of een ander wederrechtelijk te bevoordelen, hetzij door het aannemen van een valse naam of van een valse hoedanigheid, hetzij door listige kunstgrepen, hetzij door een samenweefsel van verdichtfels, iemand beweegt tot de afgifte van enig goed, tot het ter beschikking stellen van gegevens met geldswaarde in het

handelsverkeer, tot het aangaan van een schuld of tot het teniet doen van een inschuld, wordt, als schuldig aan oplichting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie."

2. Wetboek van Strafvordering

2.1. Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachten te doen."

2.2. Artikel 163

"1. (...)

2. De mondelinge aangifte wordt door den ambtenaar die haar ontvangt, in geschrifte gesteld en na voorlezing door hem met den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Indien deze niet kan teekenen, wordt de reden van het beletsel vermeld.

3. De schriftelijke aangifte wordt door den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Met een ondertekende aangifte wordt gelijkgesteld de aangifte die langs elektronische weg is gedaan, mits deze voldoet aan de bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde eisen. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen beperkingen worden aangebracht in de gevallen waarin aangifte langs elektronische weg kan worden gedaan.

4. (...)

5. (...)

6. (...)"

2.3. Artikel 12

"1. Wordt een strafbaar feit niet vervolgd of de vervolging niet voortgezet, dan kan de rechtstreeks belanghebbende daarover schriftelijk beklag doen bij het gerechtshof, binnen het rechtsgebied waarvan de beslissing tot niet vervolging of niet verdere vervolging is genomen. (...).

2. (...)."